Gemeente Gorinchem

Aan de Rekenkamercommissie Gorinchem

Gorinchem, 17 oktober 2022

Betreft: DoeMee-onderzoek 2021 De praktijk van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) bij decentrale overheden

Geachte leden van de Rekenkamercommissie Gorinchem,

Wij hebben met veel belangstelling kennis genomen van het DoeMee-Onderzoek naar "De praktijk van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob) bij decentrale overheden" en uw conclusies en aanbevelingen. Het onderzoek is verricht van medio april 2021 tot eind 2021 en had betrekking op 2018, 2019 en 2020. In februari 2022 is door Pro Facto een herziene onderzoeksrapportage uitgebracht.

Het onderzoek richt zich op de algemene uitvoering van de Wob in de organisatie. Wij delen uw mening dat het onderzoek slechts een beperkt beeld geeft en een beperkte representativiteit heeft doordat het slechts 10 Wob verzoeken heeft onderzocht. Met deze kanttekening heeft uw commissie op basis van het onderzoek aanbevelingen gedaan.

Het onderzoek betrof de uitvoering van de Wob. Uw conclusies en aanbevelingen heeft u gegeven in het kader van deze wet. Inmiddels is de Wob per 1 mei 2022 overgegaan in de Wet open overheid (Woo) waarbij als algemeen kader een optimalisering van de informatiehuishouding en transparantie van overheidsinformatie gelden. Dat wil zeggen dat naast de al bestaande passieve openbaarmaking op basis van verzoeken er ook een actieve openbaarmakingsplicht geldt.

De nieuwe wet betekent een grote impact op de organisatie. Er is een projectgroep Woo opgericht die zich bezighoudt met de implementatie van de Woo en die ten behoeve hiervan een plan van aanpak opstelt. De aanbevelingen die u heeft gedaan in het kader van het onderzoek en die betrekking hebben op de Woo worden hierin meegenomen. Informatie over de voortgang wordt gedeeld met de raad.

Uw commissie doet naar aanleiding van het onderzoek de hiernavolgende aanbevelingen aan het college.

1. Zorg voor een kwalitatief en kwantitatief afdoende inrichting van de ambtelijke organisatie die adequaat uitvoering kan geven aan de Woo; De uitvoeringspraktijk van de Wob was arbeidsintensief, complex en vroeg grote zorgvuldigheid. De nieuwe Woo vereist daarin nog meer van de hele organisatie, zeker als het gaat om de actieve openbaarheid.

Reactie college:
Met de RKC zien wij dat de implementatie van de Woo een arbeidsintensieve en organisatorische opgave is. Gelet hierop is een projectgroep Woo opgericht. Dit is een multidisciplinair team waarbij alle expertisegebieden vertegenwoordigd zijn. Deze projectgroep is geïnformeerd over de conclusies en aanbevelingen. De projectgroep besteed in het plan van aanpak aandacht aan onder meer de te ontwikkelen werkprocessen en werkinstructies, de benodigde technische tools, de informatievoorziening voor zowel de interne organisatie als extern over de behandeling van de actieve en passieve openbaarmaking van informatie. Opgemerkt wordt dat het vermelden van uitgebreide informatie over de uitzonderingsgronden van de Woo op de website drempelverhogend kan werken. Het vermelden van algemene informatie over de afhandeling van verzoeken op de website zal waar nodig worden aangevuld. Een volledige opsomming inclusief uitwerking van alle mogelijke uitkomsten van individuele verzoeken is erg arbeidsintensief en wordt afgeraden vanwege het scheppen van verwachtingen.

Gemeente Gorinchem

2. *Zorg ervoor dat de informatievoorziening over de aanvraagprocedure, afhandeling en uitzonderingsgronden van de Woo via de website compleet en inzichtelijk is;*

Reactie college: zie onder punt 1

3. *Zorg ervoor dat de bezwarencommissie standaard toegang krijgt tot de volledige informatie waarover het Wob-verzoek gaat, inclusief de inhoud van weggelakte passages;* Uit het Doe Mee onderzoek blijkt dat de bezwarencommissie nu weliswaar toegang heeft tot de volledige informatie waarover het Wob-verzoek gaat, maar dat de inhoud van weggelakte passages alleen worden verstrekt op verzoek.

Reactie college:
Bij het verstrekken van documenten wordt de grootst mogelijke zorgvuldigheid in acht genomen. Bij het verstrekken van documenten aan de bezwaarschriftencommissie en andere betrokkenen gebeurt met inachtneming van artikel 7:4 van de Awb: het bestuursorgaan kán na een belangenafweging het verstrekken van documenten aan de bezwaarschriftencommissie achterwege laten voor zover geheimhouding om gewichtige redenen is geboden (niet het geval bij een verplichting uit de Wob/Woo). Deze aanbeveling van de RKC wordt dan ook opgevolgd/ nageleefd indien na de belangenafweging uit artikel 7:4 van de Awb hiertoe een verplichting bestaat.

4. *Zorg ervoor dat er voor de Woo t.b.v. de actieve openbaarheid kaders beleid en werkinstructies zijn opgesteld;* Door gemeenten wordt aan de actieve openbaarheid slechts beperkt invulling wordt gegeven. Dit aspect van de Wob krijgt in de Woo juist meer aandacht.

Reactie college: zie onder punt 1

Uw conclusies ervaren wij als een bemoediging voor de uitvoering van het project en wij nemen uw aanbevelingen ter harte. De ontwikkelingen inzake de voortgang over implementatie worden gedeeld met de raad.

Vertrouwend u voldoende geïnformeerd te hebben.

Burgemeester en wethouders van Gorinchem,
de secretaris, de burgemeester,